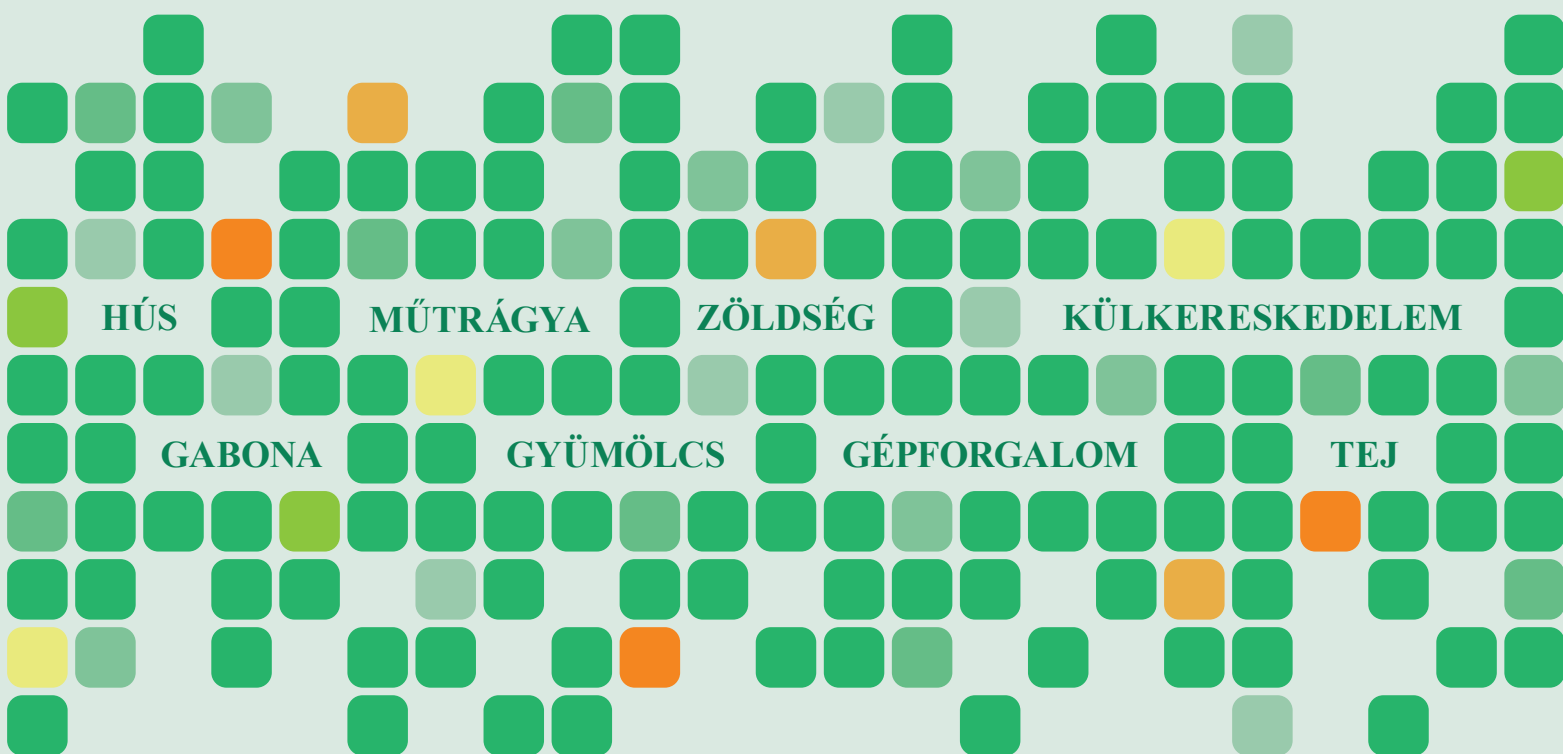

2019. SZEPTEMBER

AGRÁRPIACI INFORMÁCIÓK

A NAIK Agrárgazdasági Kutatóintézetének havonta megjelenő kiadványa

Agrárpiaci Információk 2019. szeptember

Szerkesztette

Stummer Ildikó

Bábáné Demeter Edit

Kiadó

NAIK Agrárgazdasági Kutatóintézet

H-1093 Budapest, Zsil utca 3–5.

Telefon: (+36 1) 476-6093

Fax: (+36 1) 217-8111

e-mail: aki@aki.naik.hu

Internetes elérhetőségek

NAIK Agrárgazdasági Kutatóintézet

<https://aki.naik.hu>

Piaci Árinformációs Rendszer (PÁIR)

<https://pair.aki.gov.hu>

Agrárstatisztikai Információs Rendszer (ASIR)

<https://asir.aki.gov.hu>

Tartalomjegyzék

Gabona és olajnövény	3
Hús	5
Tej.....	6
Zöldség és Gyümölcs.....	7
Külkereskedelem.....	9
Inputok	11
Vágás.....	12
Gépértékesítés.....	14
Műtrágya.....	16

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

www.ujszecsenyiterv.gov.hu

06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A Nemzetközi Gabonatanács (IGC) legfrissebb, augusztus végi prognózisa szerint az egy évvel korábbinál 4 százalékkal több, 764 millió tonna lehet a globális **búza**termés a 2019/2020. gazdasági évben. Ez a kibocsátás meghaladja a szezon 758 millió tonnára becsült globális felhasználását, így a készletek 271 millió tonnára bővíthetnek. Magyarországon az Agrárminisztérium (AM) tájékoztatása alapján 952 ezer hektárról 5,27 tonna/hektár átlaghozammal 5 millió tonna búzát takarítottak be az idén. A chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) a búza fronthavi jegyzése 164 dollár (USD)/tonnáról 180 dollár/tonnáig emelkedett szeptember 2. és 18 között. A párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) a termény legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 172 euró/tonnáig nőtt ugyanekkor. A NAIK AKI PÁIR adatai szerint az étkezési búza a magyarországi fizikai piacon az egy hónappal korábbinál 1 százalékkal magasabb, 49,7 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nélküli termelői áron cserélt gazdát 2019 augusztusában. Ez az árszint 3 százalékkal múlta alul 2018 azonos időszakának átlagárát. A takarmánybúza termelői ára a júliusival közel azonos, 47,2 ezer forint/tonna volt augusztusban, az egy évvel korábbtól 3 százalékkal maradt el.

A **takarmányárpat** 42,2 ezer forint/tonnáért vásárolták a magyarországi feldolgozók, kereskedők 2019 nyolcadik hónapjában. Ez az árszint az egy hónappal korábbtól 1 százalékkal, az egy évvel korábbtól 13 százalékkal múlta alul.

Az IGC elemzői a 2019/2020. gazdasági évben 1100 millió tonnára jelzik a **kukorica** globális kibocsátását. Magyarországon az AM július végén 8 millió tonna termény (+8,5 százalék) betakarítását valószínűsítette. A chicagói árutőzsdén 134–147 dollár/tonna között mozgott a kukorica legközelebbi határidőre szóló jegyzése szeptember első felében. A párizsi árutőzsdén 161–164 euró/tonna tartományban hullámzott a termény jegyzése ugyanekkor. A NAIK AKI PÁIR adatai szerint az egy hónappal korábbinál 2 százalékkal, az egy évvel

korábbinál 7 százalékkal alacsonyabb, 43,2 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nélküli termelői áron forgott a takarmánykukorica 2019 augusztusában.

A 2019/2020. gazdasági évben 5 százalékkal alacsonyabb **szójababtermést** takaríthatnak be a gazdák világszerte (*Oil World*). A szójabab legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 324–331 dollár/tonna között ingadozott a chicagói árutőzsdén szeptember közepén. Magyarországon a NAIK AKI PÁIR adatai szerint a szójabab (51-53% ProFat) áfa és szállítási költség nélküli termelői ára átlagosan 103,7 ezer forint/tonna volt augusztusban. A feldolgozók az egy hónappal korábbinál 2 százalékkal alacsonyabb, 128,8 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nélküli átlagáron értékesítették a full-fat szóját (33 százalék fehérje-, 12 százalék olaj- és legfeljebb 12 százalék víztartalmú) ugyanekkor. A jórészt Brazíliából származó GM-szójadarára 2019. augusztus–októberi szállítási határidővel 92,1 ezer forint/tonna átlagáron (FCA Koper) kötöttek szerződést a piaci szereplők.

Magyarországon az AM tájékoztatása szerint 296 ezer hektárról (–12 százalék) 2,95 tonna/hektár átlaghozammal mellett 874 ezer tonna (–12 százalék) **repcemagot** takarítottak be a gazdák. A repcemag legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 381–388 euró/tonna között mozgott a párizsi árutőzsdén szeptember 2. és 18. között. A NAIK AKI PÁIR adatai szerint a magyarországi fizikai piacon a repcemag az egy hónappal korábbinál 1 százalékkal magasabb, 115,3 ezer forint/tonna termelői áron volt elérhető augusztusban. Ez az árszint az egy évvel korábbtól közel 8 százalékkal haladta meg.

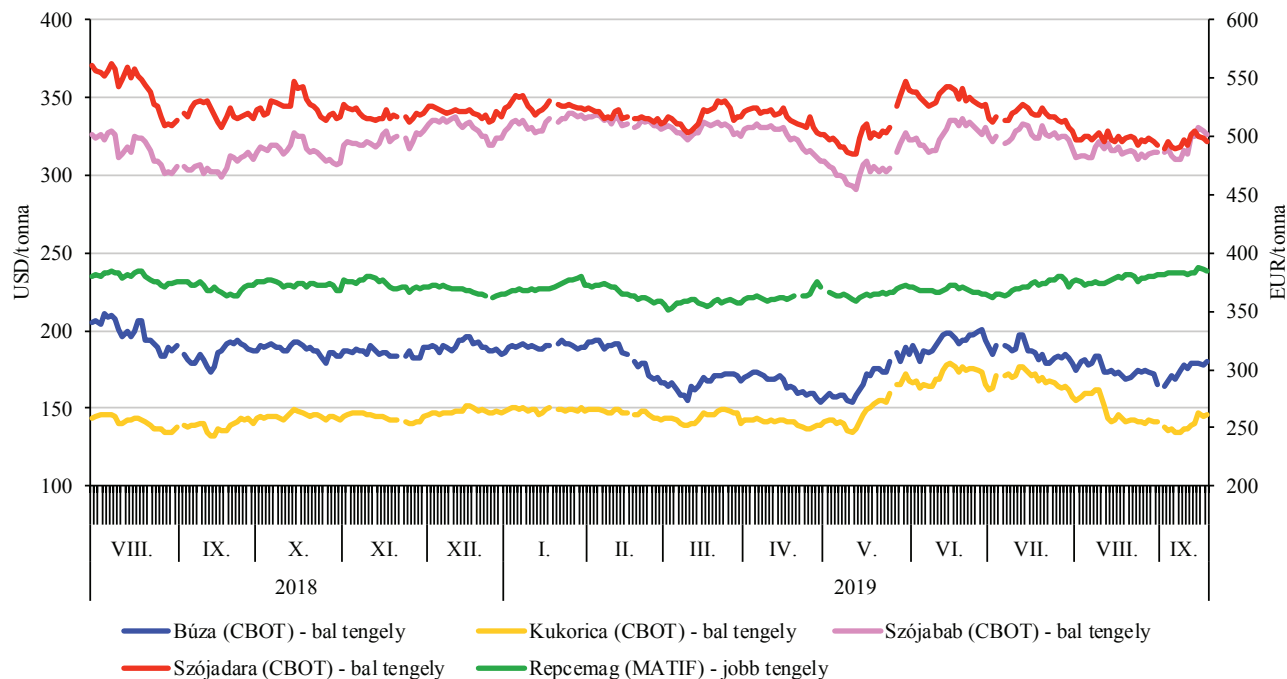
Magyarországon az AM 1,7 millió tonna **napraforgó** (–7 százalék) betakarítását valószínűsíti idén ősszel. A NAIK AKI PÁIR adatai szerint a napraforgómag (magas olajsavas napraforgómaggal együtt) az egy évvel korábbinál 14 százalékkal, az egy hónappal korábbinál 9 százalékkal magasabb, 105,3 ezer forint/tonna áron cserélt gazdát augusztusban.

A gabonafélék és az olajnövények termelői ára Magyarországon

Megnevezés	2018. augusztus	2019. július	2019. augusztus	HUF/tonna	
				2019. augusztus/ 2018. augusztus (százalék)	2019. augusztus/ 2019. július (százalék)
Étkezési búza	51 457	49 286	49 686	96,6	100,8
Takarmánybúza	48 758	47 289	47 234	96,9	99,9
Takarmánykukorica	46 319	43 861	43 158	93,2	98,4
Napraforgómag	92 578	97 048	105 337	113,8	108,5
Repcemag	107 296	114 476	115 311	107,5	100,7

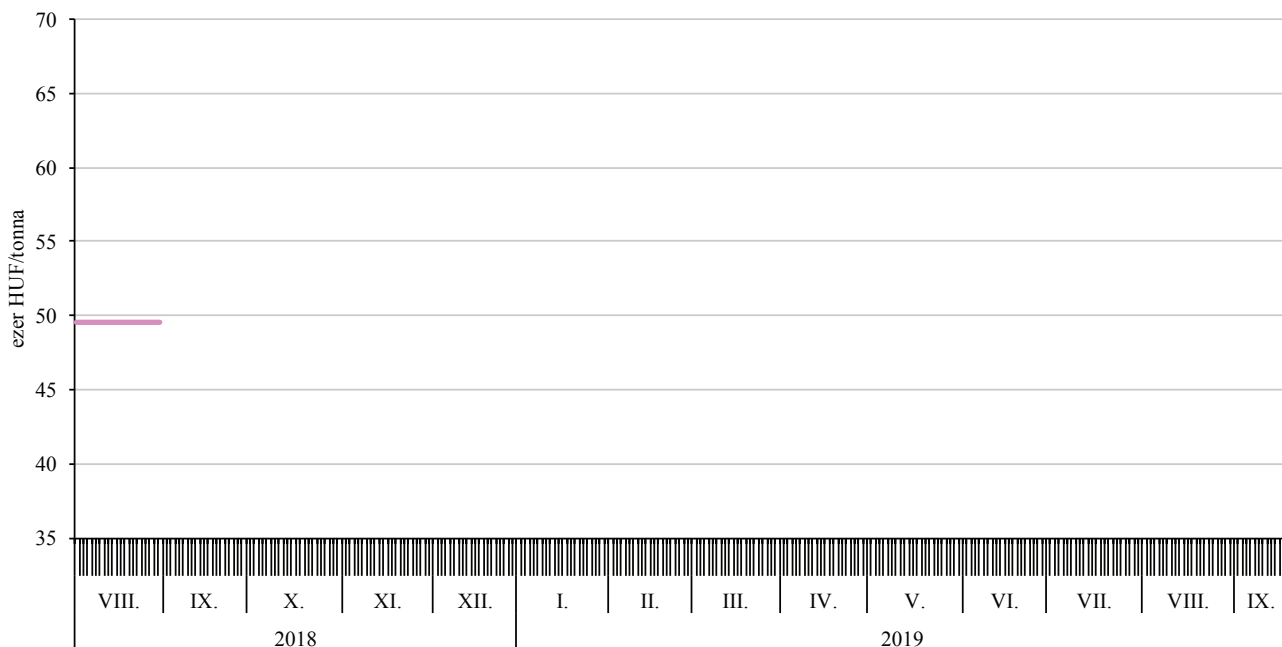
Forrás: NAIK AKI PÁIR

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a chicagói és a párizsi árutőzsdén (2018–2019)

Forrás: CME Group, Euronext

A takarmánykukorica legközelebbi határidőre szóló jegyzései a Budapesti Értéktőzsdén (2018–2019)

Forrás: BÉT

Az Európai Bizottság adatai szerint az unióban az „E” kereskedelmi osztályba tartozó **sertés** vágóhídi belépési ára 1,78 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2019 augusztusában, 20 százalékkal emelkedett az egy évvel korábbi átlagárhoz viszonyítva.

A németországi szerződéses ár és a *Tönnies* felvásárlási ára 1,85 euró/kilogramm hasított súly volt 2019 37. hetében, a *West Fleisch* 1,83, a *Vion* 1,93, a *Danish Crown* 1,61, a *Tican* pedig 1,62 euró/kilogramm hasított súly áron vásárolta a sertéseket. Az uniós sertéspiac szempontjából meghatározó vállalatok és vágóhidak átlagosan 32 százalékkal növelték áraikat 2019 37. hetében az előző év azonos hetének átlagárhoz képest. Németországban a szerződéses ár nem változott 2019 38. hetében az egy héttel korábbihoz képest, így a sertéseket 1,85 euró/kilogramm hasított súly áron vásárolták fel.

Az Európai Bizottság adatai szerint az Európai Unió csaknem 15 százalékkal több sertéshúst (2,22 millió tonna) értékesített a nemzetközi piacon 2019 január–júniusában, mint egy évvel korábban.

A *KSH* adatai alapján Magyarország élősértés-kivitele 41 százalékkal nőtt, míg élősértés-behozatala 23 százalékkal csökkent 2019 első hat hónapjában az előző év azonos időszakához képest. A nemzetközi piacon értékesített sertéshús mennyisége 4 százalékkal emelkedett, ugyanakkor a sertéshúsimport nem változott számottevően a megfigyelt időszakban.

A *NAIK AKI PÁIR* adatai szerint a vágósertés termelői ára 588 forint/kilogramm hasított meleg súly volt 2019 augusztusában, 24 százalékkal emelkedett egy év alatt.

Az Európai Bizottság adatai szerint az egész **csirke** uniós átlagára 190 euró/100 kilogramm volt 2019 augusztusában, nem változott számottevően az előző év azonos hónapjának átlagárhoz képest.

Az Európai Bizottság adatai szerint az unió baromfi-húsexportja 11 százalékkal 948 ezer tonnára,

baromfi-húsimportja pedig 12 százalékkal 446 ezer tonnára emelkedett 2019. január–júniusban az előző év hasonló időszakához viszonyítva.

A *KSH* adatai szerint Magyarország baromfi-húsexportja 5 százalékkal, baromfi-húsimportja 7 százalékkal nőtt 2019 első hat hónapjában az előző év azonos időszakához képest.

Az *NAIK AKI PÁIR* adatai szerint Magyarországon a vágócsirke élősúlyos termelői ára 263 forint/kilogramm volt 2019 augusztusában, 3 százalékkal emelkedett az előző év azonos hónapjának átlagárhoz viszonyítva.

Az Európai Bizottság adatai szerint a közösségben az **étkezési tojás** átlagára 126 euró/100 kilogramm volt 2019 augusztusában, 11 százalékkal emelkedett az egy évvel korábbi átlagárhoz képest. Magyarországon az étkezési tojás (M+L) csomagolóhelyi értékesítési ára 23,14 forint/darab volt 2019 augusztusában, 4 százalékkal múlta felül a 2018. augusztusi átlagát.

Az EU-ban a **fiatal bika** „R3” kereskedelmi osztály vágóhídi belépési ára 3,51 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2019 augusztusában, 5,1 százalékkal csökkent az egy évvel korábbihoz képest. A tehén „O3” ára 1,4 százalékkal, az üsző „R3” ára 4 százalékkal mérséklődött ugyanekkor.

A *KSH* adatai szerint Magyarország élőmarha-exportja 15 százalékkal nőtt, míg élőmarha-importja 29 százalékkal csökkent 2019 január–júniusában a 2018. január–júniuséhoz képest. A marhahúskivitel 2 százalékkal mérséklődött, míg a marhahúsimport 23 százalékkal emelkedett a megfigyelt időszakban.

Az *NAIK AKI PÁIR* adatai szerint a fiatal bika termelői ára 777 forint/kilogramm hasított meleg súly volt 2019 augusztusában, 1 százalékkal csökkent az előző év hasonló hónapjának átlagárhoz viszonyítva. A vágótehén ára 9 százalékkal, a vágóüsző pedig 5 százalékkal emelkedett ugyanebben az összehasonlításban.

A vágóállatok termelői ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2018. augusztus	2019. július	2019. augusztus	2019. augusztus/ 2018. augusztus (százalék)	2019. augusztus/ 2019. július (százalék)
Vágósertés	HUF/kg hasított súly	473	576	588	124,2	102,1
Vágómarha	HUF/kg hasított súly	586	614	632	107,9	103,0
Vágócsirke	HUF/kg élősúly	254	263	263	103,4	100,0
Vágópulyka	HUF/kg élősúly	371	385	388	104,8	100,9
Vágóbárány	HUF/kg élősúly	826	791	856	103,5	108,1

Forrás: NAIK AKI PÁIR

A nyerstej termelői ára az USA-ban 21 százalékkal nőtt, míg az EU-ban 2 százalékkal, Új-Zélandon 6 százalékkal csökkent 2019 júliusában az egy évvel korábbihoz képest.

A *NAIK AKI PÁIR* adatai szerint Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 98,45 forint/kilogramm volt 2019 augusztusában. A fehérjetartalom 0,05 százalékpontos, a zsírtartalom 0,06 százalékpontos javulása, valamint az alapár 2 százalékos emelkedése mellett a nyerstej átlagára 2 százalékkal nőtt 2019 augusztusában a 2019. júliushoz képest és 8 százalékkal meghaladta az előző év azonos hónapjának átlagárát. A nyerstej felvásárlása az előző havi mennyiségtől 6 százalékkal, a 2018. augusztustól 1 százalékkal maradt el.

A nyerstej kiviteli ára 105,76 forint/kilogramm volt 2019 augusztusában, az előző havinhoz képest 2 százalékkal csökkent, míg az egy évvel korábbihoz viszonyítva 2 százalékkal emelkedett. A kiviteli ár 7 százalékkal haladta meg a termelői átlagárát. A *NAIK AKI PÁIR* adatai szerint a nyerstej kiszállítása 15 százalékkal nőtt 2019 augusztusában az előző év azonos hónapjához viszonyítva, ezen belül a termelők és a kereskedők 44 százalékkal több, míg a feldolgozók 33 százalékkal kevesebb nyerstejet exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele csaknem négyszerese volt a feldolgozókének a vizsgált hónapban. A nyerstej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban a 32–36. hét között stagnált, majd a 38. hétig 2 százalékkal 46,5 euró/100 kilogrammra emelkedett. Hollandiában a 4,4 százalékos zsírtartalmú nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel a 35–37. hét között 6 százalékkal 37 euró/100 kilogrammra emelkedett.

A *KSH* adatai szerint Magyarországon a tej és tejtermékek behozatalának értéke 2 százalékkal, a kivitelé 3 százalékkal nőtt 2019 első fél évében az előző év hasonló időszakához viszonyítva. A behozatal értéke 14 százalékkal volt magasabb a kivitel árbevételénél.

A külkereskedelmi egyenleg továbbra is negatív maradt, viszont 10 százalékkal javult a megfigyelt időszakban.

A nyerstej kivitele 16-szorosa volt a behozatalnak. A nyerstej exportjának 93 százalékát a teljes, 6 százalékát a fölözött tej, csaknem 1 százalékát a félzsíros tej tette ki. A fölözött nyerstej külpiazi értékesítése 61 százalékkal, a teljesé 9 százalékkal csökkent, míg a félzsírosé 166 százalékkal nőtt. A teljes nyerstej 32 százaléka Romániába, 23 százaléka Olaszországba, 17 százaléka Horvátországba, 7 százaléka Szlovéniába, 6 százaléka Németországba, 5 százaléka Hollandiába került. A fölözött nyerstej 29-29 százalékát Horvátországba és Hollandiába, 24 százalékát Lengyelországba szállították.

A sajt és túró termékcsoport behozatala 2019 első hat hónapjában 74 százalékkal volt több a kivitelnél. A sajt és túró importja 4 százalékkal csökkent, míg az exportja 6 százalékkal emelkedett a vizsgált időszakban. Az import 54 százaléka Németországból, 17 százaléka Lengyelországból, 9 százaléka Hollandiából, 7 százaléka Ausztriából származott. Az export 32 százaléka Olaszországba, 15 százaléka Libanonba, 13 százaléka Romániába, 5 százaléka Szaúd-Arábiába, 4 százaléka Németországba irányult.

A dobozos tej kivitele 38 százalékkal volt több a behozatalnál. Az import 30 százalékkal, az export 8 százalékkal csökkent 2019 első fél évében az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A dobozos tej beszállításának 80 százalékát a félzsíros, 20 százalékát a teljes tej tette ki. A teljes dobozos tej importja 5 százalékkal nőtt, míg a félzsírosé 35 százalékkal csökkent egy év alatt. A félzsíros tej fele Csehországból, negyede Szlovákiából származott. A dobozos tej exportjának csaknem háromnegyedét a félzsíros, 22 százalékát a teljes tej, 4 százalékát a fölözött tej adta. A félzsíros dobozos tej kivitele 11 százalékkal, a teljesé 10 százalékkal mérséklődött a vizsgált időszakban. A félzsíros tej 94 százaléka és a teljes tej 95 százaléka Romániába került.

A nyerstej termelői átlagára, a nyerstej kiviteli ára Magyarországon, valamint a nyerstej azonnali ára Olaszországban

Megnevezés	HUF/kg				
	2018. augusztus	2019. július	2019. augusztus	2019. augusztus/2018. augusztus (százalék)	2019. augusztus/2019. július (százalék)
Nyerstej termelői átlagára Magyarországon	91,44	97,00	98,45	107,66	101,50
Nyerstej kiviteli ára Magyarországon	103,77	107,60	105,76	101,92	98,29
Azonnali (spot) piaci ár Verona	131,58	150,28	148,75	113,05	98,98
Azonnali (spot) piaci ár Lodi	129,97	148,34	146,56	112,76	98,80

Megjegyzés: Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Verona, CCIAA di Lodi

A *NAIK AKI PÁIR* adatai szerint a **Budapesti Nagy-bani Piac**on a 36. héten a belpiaci Red-Scarlett burgonya 125, az Impala 145 forint/kilogramm leggyakoribb termelői áron került a felhozatalba, az előbbi az egy évvel korábbival megegyező, az utóbbi 4 százalékkal magasabb áron.

A magvas görögdinnyék ára 95–100 forint/kilogramm között mozgott, ami a tavalyi azonos heti szintjét (160–175 forint/kilogramm) 40 százalékot meghaladóan múlta alul. A sárgadinnyét az egy évvel korábbinál magasabb áron, kilogrammonként 390 (zöld húsú) és 350 (sárga húsú) forintért kínálták.

A káposztaféléket a megfigyelt héten a tavalyi 36. hetinél alacsonyabb árak jellemezték. A fejes káposzta 145, a kelkáposzta 240, a karfiol 205 forint/kilogramm ára 19, 21, illetve 49 százalékkal csökkent 2018 ugyan ezen hetének áraihoz viszonyítva. A karfiol áralakulása erős változékonyságot mutatott: 2018-ban kilogrammonként 190–490, 2019-ben a 36. hétig 205–500 forint közötti leggyakoribb áron kínálták.

A belpiaci gyümölcsök közül a Gala alma 200, a Vil-moskórte 410 forint/kilogramm áron szerepelt a választékban, míg az importból származó Santa Maria körtefajtát 520–550 forint/kilogramm közötti áron értékesítették.

A japán típusú hazai szilva ára csökkent az előző év azonos hetével összehasonlítva: 400-ról 300 forint/kilogramorra, míg a belpiaci európai nemes szilvák 220–225 (Besztercei és President) és 150–160 (Stanley) forint/kilogramm áron szerepeltek a kínálatban.

A csemeszőlőt 250–345 forint/kilogramm áron kínálták (Chasselas: 250, Pannónia kincse: 300, Cardinal: 345 forint/kilogramm), amely fajták egy éve ennél mérsekeltebb áron kerültek a választékba.

A *KSH* adatai szerint az **őszibarack** termése az elmúlt tíz évben 16 és 60 ezer tonna/év között alakult. A *KSH* adatai szerint őszibarackot 3,5 ezer hektáron termesztnek az országban, ebből ezer hektár Szeged-Szatymaz környékén található. Szakértők szerint a tavalyinál jobb, közepes termés várható az idén. A *KSH* adatai szerint Magyarország őszibarack- és nektarinimportja 10,4 ezer tonna, a kivitele 96,6 tonna volt 2018-ban.

A *NAIK AKI PÁIR* adatai szerint a Budapesti Nagy-bani Piacon a 24. héten jelent meg a belföldi őszibarack 600–650 forint/kilogramm közötti termelői áron. Az őszibarack termelői ára 29 százalékkal (354 forint/kilogramm) volt alacsonyabb 2019 24–36. hetében, mint egy évvel korábban.

Az importból származó őszibarack nagykereskedelmi ára (633 forint/kilogramm) nem változott számottevően 2019 18–31. hetén az előző év azonos időszakához képest a *NAIK AKI PÁIR* adatai szerint.

A Budapesti Nagy-bani Piacon a 26. héten jelent meg a belföldi nektarin 520–600 forint/kilogramm közötti termelői áron. A *NAIK AKI PÁIR* adatai szerint a hazai nektarin termelői ára (319 forint/kilogramm) 24 százalékkal volt alacsonyabb 2019 27–36. hetében, mint egy évvel korábban. Az importnektarin nagykereskedelmi ára (671 forint/kilogramm) 2 százalékkal csökkent 2019 18–31. hetében az előző év azonos időszakához képest.

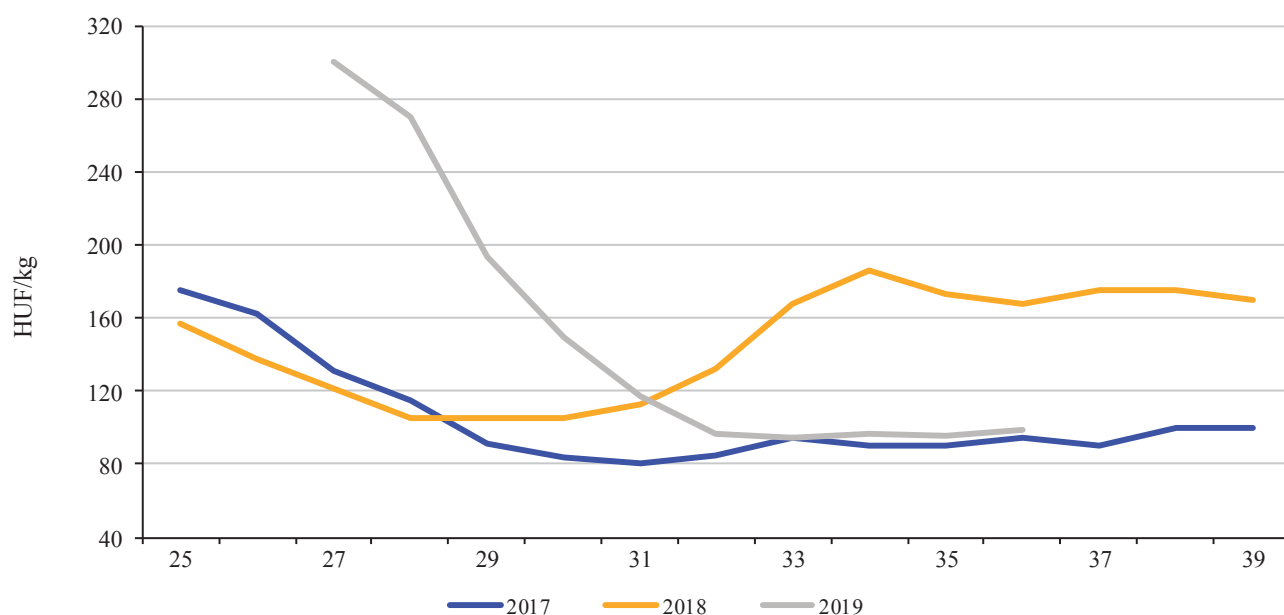
A bécsi nagy-bani piacon is jelen van a magyar őszibarack, amelynek ára a 34. héten 2 euró/kilogramm volt, az ausztriai (1,5 euró/kilogramm), a spanyolországi (1,1 euró/kilogramm), valamint az olaszországi (1–4 euró/kilogramm) és a törökországi (1,8–2 euró/kilogramm) termékek mellett.

Néhány belföldi zöldségféle és gyümölcs leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagy-bani Piacon

Megnevezés	2018. 1–36. hét	2019. 1–36. hét	HUF/kg
			2019. 1–36. hét/ 2018. 1–36. hét (százalék)
Burgonya	126	200	158,4
Vöröshagyma	109	218	200,7
Fejes káposzta	110	216	197,2
Sárgarépa	140	211	150,9
Petrezselyemgyökér	575	958	166,7
Alma	249	192	77,1

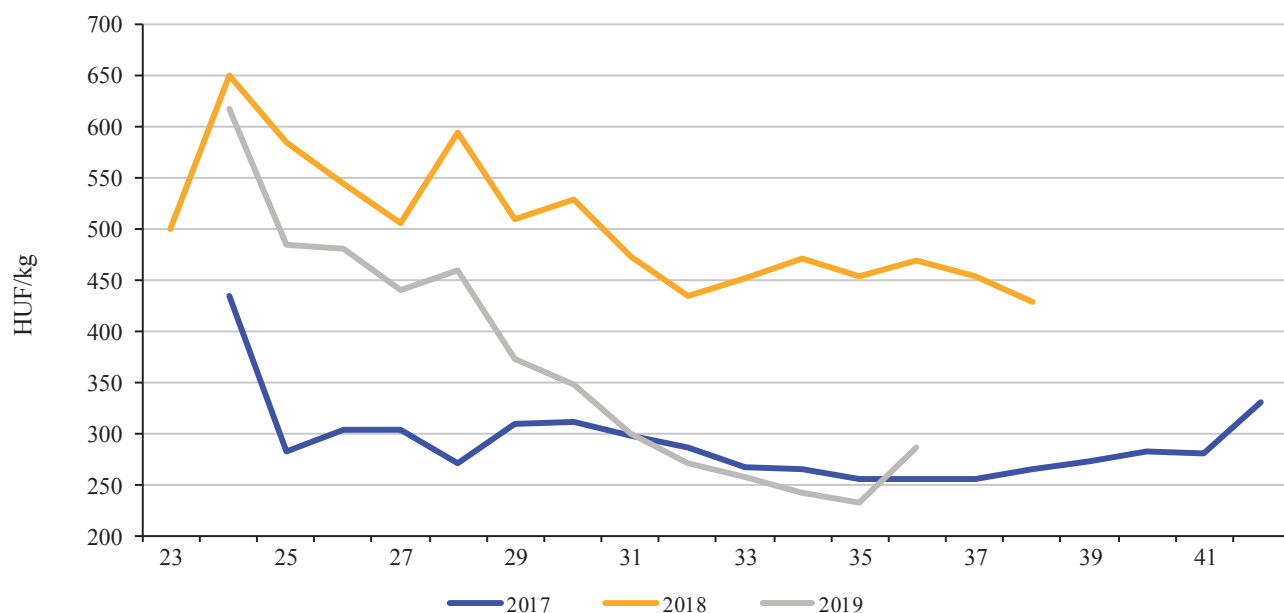
Forrás: NAIK AKI PÁIR

A belföldi görögdinnye heti termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon (2017–2019)

Forrás: NAIK AKI PÁIR

A belföldi őszibarack leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon (2017–2019)

Forrás: NAIK AKI PÁIR

A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek kivitelének értéke 4714 millió eurót, behozatalának értéke 3042 millió eurót tett ki 2019 első fél évében, az agrár-külkereskedelem aktívuma 1672 millió euró, 279 millió euróval több, mint 2018 első fél évében volt. A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek exportértéke 11,2 százalékkal, importértéke 6,9 százalékkal nőtt 2019 első hat hónapjában, az egyenleg 20 százalékkal volt több a 2018 első félévi értékhez képest.

Az élő sertés exportvolumene 41,2 százalékkal több, importvolumene viszont nagymértékben, 22,5 százalékkal kevesebb volt 2019 első fél évében, mint 2018 azonos időszakában. Hat hónap alatt 20,5 ezer tonna élő sertés kivitelére és közel 25,6 ezer tonna behozatalára került sor.

A húsfélék tekintetében a sertéshúsimport értéke 2,2 százalékkal 154,6 millió euróra nőtt, a baromfiúsé csekély mértékben, 0,6 százalékkal esett, 59 millió eurót tett

ki a vizsgált időszakban. Az export értéke a sertéshús esetében 1,7 százalékkal 147,5 millió euróra bővült, a baromfiúsé 8,2 százalékkal 239,8 millió euróra csökkent az egy évvel korábbi időszakhoz képest.

A vizsgált időszakban összesen 35,4 százalékkal több, 3,4 millió tonna gabona került értékesítésre a külföldön, amelyből 1,9 millió tonna kukorica és 1,4 millió tonna búza volt. A kukorica exportvolumene 33 százalékkal, a búzáé 51,5 százalékkal volt több 2019 első fél évében, mint az egy évvel ezelőtti exportvolumen.

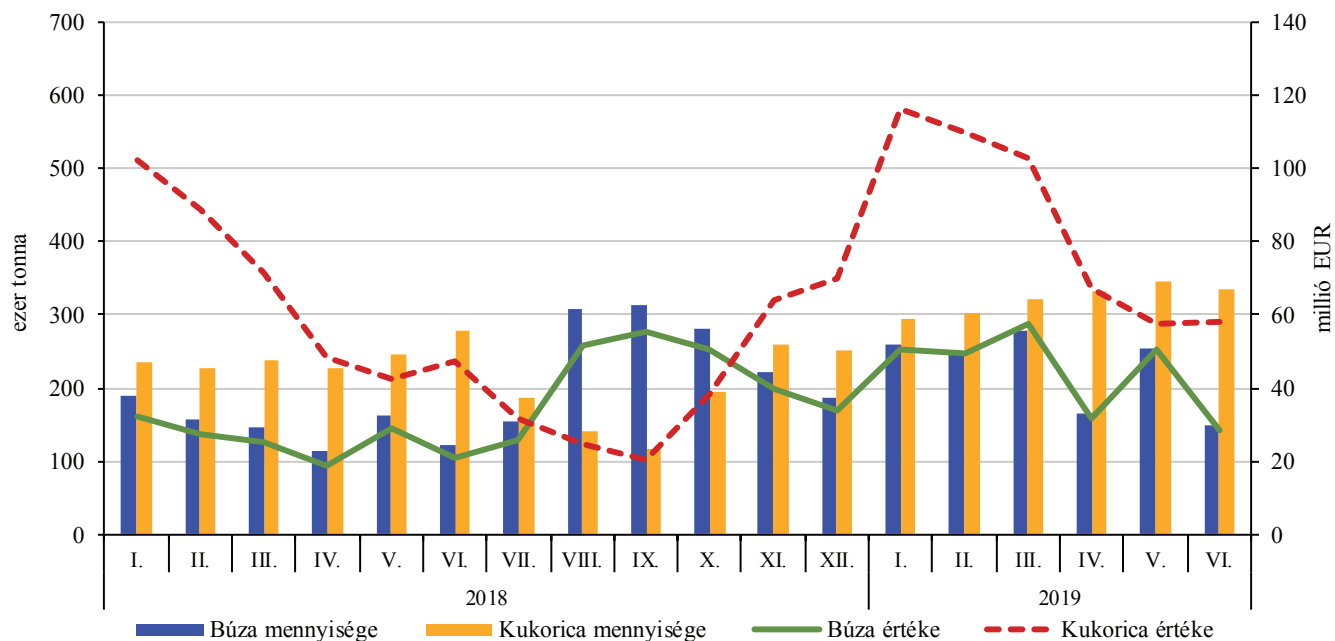
A legnagyobb exportárbevétel a IV. áruosztály érte el 2019 első fél évében is 1975,1 millió euróval, melynek 16,8 százalékát az állati takarmányok adták 331,5 millió euró értékben. A vizsgált időszakban 153,7 millió euróért szállítottak állati takarmányt Magyarországra, így az állati takarmánykészítmények külkereskedelmi aktívuma 177,8 millió eurót tett ki.

Az élelmiszer-gazdaság külkereskedelmének alakulása

Megnevezés	Export			Import		
	2018. január–június (millió EUR)	2019. január–június (millió EUR)	Változás (százalék)	2018. január–június (millió EUR)	2019. január–június (millió EUR)	Változás (százalék)
I. áruosztály: Élő állatok, állati termékek	930,5	942,6	101,3	655,1	662,5	101,1
ebből: élő sertés	21,8	31,4	143,8	53,4	45,8	85,8
sertéshús	145,1	147,5	101,7	151,3	154,6	102,2
baromfiúsé	261,4	239,8	91,8	59,4	59,0	99,4
tej	74,6	66,2	88,8	29,7	28,7	96,7
II. áruosztály: Növényi termékek	1 161,8	1 514,6	130,4	650,0	730,6	112,4
ebből: búza	153,9	268,0	174,1	10,5	10,4	98,8
kukorica	400,6	512,2	127,8	55,8	82,9	148,4
repce	104,8	177,5	169,4	9,0	10,5	116,7
napraforgó	124,6	153,7	123,4	45,2	41,9	92,7
III. áruosztály: Állati és növényi zsír és olaj; ezek bontási terméke; elkészített ételzsír; állati és növényi eredetű viasz	258,6	281,5	108,8	121,0	112,0	92,5
ebből: napraforgó olaj	211,4	226,9	107,3	6,0	2,5	42,0
margarin	7,8	6,9	88,6	32,1	31,2	97,0
IV. áruosztály: Élelmiszer-készítmények; italok, alkoholtartalmú folyadékok és ecet; dohány és elkészített dohánypótlók	1 889,5	1 975,1	104,5	1 420,9	1 536,7	108,2
ebből: nád- és répacukor	17,6	7,0	40,0	34,1	37,0	108,7
csokoládé	75,3	85,3	113,3	116,2	119,2	102,6
állati takarmánykészítmény	322,8	331,5	102,7	138,7	153,7	110,8
Összesen	4 240,4	4 713,7	111,2	2 846,9	3 041,7	106,8

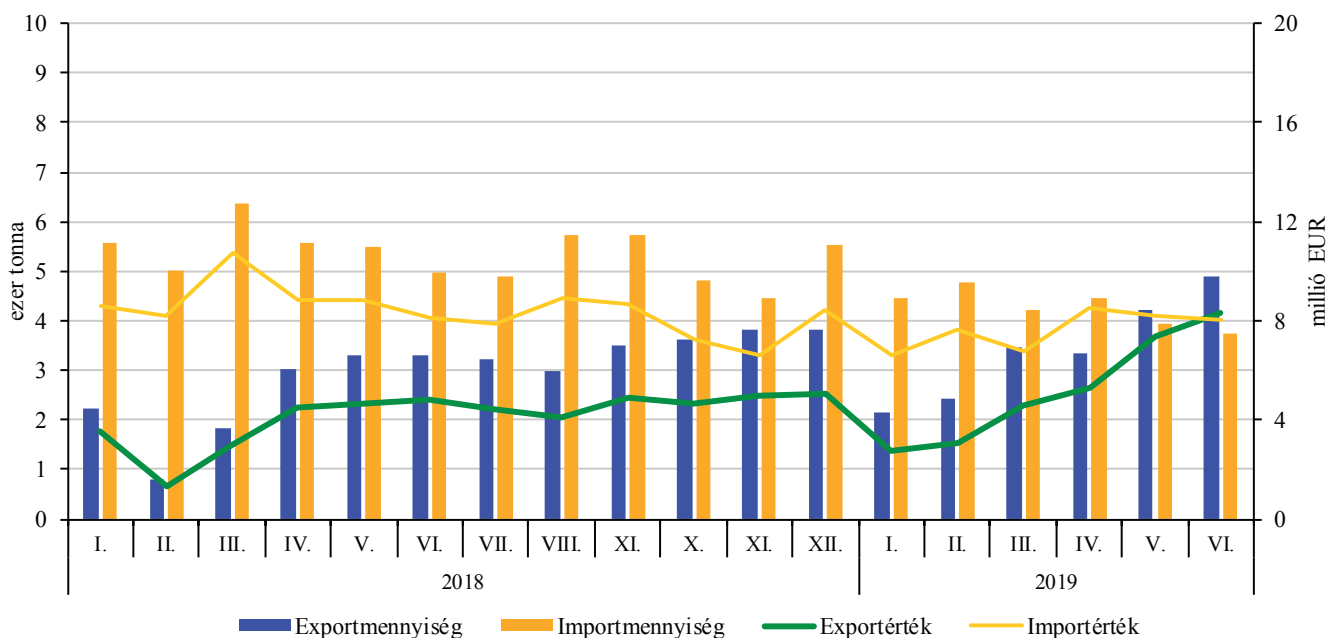
Forrás: KSH-adatok alapján a NAIK AKI Agrárstatisztikai Osztályán készült összeállítás

A búza és a kukorica exportjának havi alakulása (2018–2019)

Forrás: KSH-adatok alapján a NAIK AKI Agrárstatisztikai Osztályán készült összeállítás

Az élő sertés külkereskedelmi forgalmának havi alakulása (2018–2019)

Forrás: KSH-adatok alapján a NAIK AKI Agrárstatisztikai Osztályán készült összeállítás

A kijelölt forgalmazók 2019 augusztusában műtrágyából közel 2 és félszer akkora volument értékesítettek, mint július hónapban. A múlt év azonos időszakához viszonyítva a műtrágyák iránti kereslet 22 százalékkal növekedett idén augusztusban. A két legkeresettebb termék a mészammon-salétrom (MAS) és a MAP volt a tárgy hónapban, értékesített mennyiségük 4:1-hez alakult. Az értékesítési árak az egyszerű műtrágyák esetében emelkedtek (1,1-3,7 százalékkal), míg az összetett műtrágyáké 1 százalékkal visszaesett az előző hónaphoz képest. 2018 augusztusához viszonyítva az értékesítési árak emelkedtek, az egyszerű műtrágyáknál nagyobb mértékű volt az árnövekedés, mint az összetett műtrágyáké.

A növényvédő szerek iránti kereslet 2019 júliusához és az előző év azonos időszakához mérten is erősödött valamelyest a megfigyelt hónapban. A volumen növekedést elsősorban a Roundup Mega (az előző hónapban

is hasonló tendencia volt tapasztalható) gyomirtó szer iránti megnövekedett kereslet okozta, a tavalyi év augusztusához mérten több mint 20 százalékkal, míg idén júliushoz képest a háromszorosára nőtt a felhasznált mennyisége. Hatásmechanizmus szerint a gombaölők felhasználása hasonlóan alakult idén júliushoz és tavaly augusztushoz képest, míg a rovarölők forgalmazott mennyisége az előző hónaphoz viszonyítva a negyedére, a múlt év azonos időszakához mérten pedig a kétharmadára esett vissza. Az értékesítési árakat tekintve mindkét időszakhoz viszonyítva negatív és pozitív irányba is elmozdultak. A legnagyobb áremelkedés a Laudis esetében történt (előző hónaphoz 12,9, előző év augusztusához képest 14,2 százalékkal), a Reglone Air ára ugyan 2019 júliusához képest néhány százalékkal emelkedett, azonban tavaly augusztushoz képest majdnem 30 százalékos volt az áresés.

Egyes mezőgazdasági inputok átlagárának alakulása

Megnevezés	2019. július	2019. augusztus	2019. augusztus/ 2019. július (százalék)	2019. augusztus/ 2018. augusztus (százalék)
Műtrágyafélék (HUF/tonna)				
Ammónium-nitrát (N34)	77 089	79 973	103,7	118,8
Mészammon-salétrom (MAS)	60 487	61 148	101,1	122,0
Szuperfoszfát (P18-20,5)	101,1
Kálium-klorid (K60)	103 094	105 677	102,5	108,3
MAP (NP 11-52)	137 660	136 326	99,0	100,8
NPK (15-15-15)	102 750	101 820	99,1	100,7
Növényvédő szerek (HUF/kg, HUF/liter)				
Gombaölő szerek				
Cherokee 5 liter
Pictor SC 1 liter	30 285
Tango Star 5 liter	6 723	6 838	101,7	104,6
Vitavax 2000 20 liter	2 262	2 242	99,1	100,8
Rovarölő szerek				
Biscaya 3 liter	15 239	14 990	98,4	95,4
Force 1,5 G 20 kg	1 775	1 805	101,7	102,4
Karate Zeon 5 CS 1 liter	14 159	14 007	98,9	106,2
Nurelle-D 50/500 EC 1 liter	7 626
Gyomirtó szerek				
Gardoprim Plus Gold 20 liter
Laudis 5 liter	7 930	8 952	112,9	114,2
Lumax SE 5 liter
Pulsar 40 5 liter	12 005	12 220	101,8	97,6
Reglone Air 5 liter	3 691	3 821	103,5	71,2
Roundup Mega 20 liter	1 951	1 955	100,2	101,1
Wing-P 10 liter

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: NAIK AKI ASIR

A magyarországi vágóhidakon 3 százalékkal kevesebb szarvasmarhát, közel 3 százalékkal kevesebb sertést és 2 százalékkal kevesebb baromfifélét vágta 2019 első fél évében a 2018 január–júniusi időszakhoz képest. A baromfifélék csoportjában a libavágás 17 százalékkal haladta meg a bázisértéket.

Szarvasmarhából 54,5 ezer darabot vágta le az első fél évben, a levágott állatok élősúlya 28,5 ezer, hasított súlya 14,7 ezer tonna volt. Az élő- és a hasított súly 1,4, illetve 1,5 százalékkal volt kevesebb az egy évvel korábbinál. A KSH adatai alapján Magyarország közel 26 ezer tonna export mellett 5,4 ezer tonna élő szarvasmarhát importált 2019 első hat hónapjában. Az export volumene 15 százalékkal növekedett, az importé 29 százalékkal csökkent a 2018. I–VI. havi értékhez képest. Az élőmarha-export főként Ausztriába, Törökországba és Koszovóba irányult, míg az import elsősorban Romániából, Németországból és Csehországból érkezett 2019. január–júniusban. A KSH-adatok szerint a szarvasmarha-összletszám közel 893 ezer darab volt 2019. június 1-jén, melynek több mint a felét (58 százalék) gazdasági szervezetek tartották. Az állomány 2018 júniusa óta 13 ezer, 2018 decembere óta 8 ezer darabbal nőtt.

A magyarországi vágóhidakon 2 millió 290 ezer sertést vágta le 2019 első fél évében, 2,8 százalékkal kevesebbet (–65,1 ezer darab), mint 2018. január–júniusban. A levágott állatok élősúlya összesen 273 ezer tonna, hasított súlya 220 ezer tonna volt. A sertésvágáson belül az anyakocák vágása az előző év első

félévi 44,7 ezerről 51,7 ezer darabra (+15,7 százalék) nőtt a 2019. január–júniusi időszakban. Az élő sertés kivitelének volumene 41 százalékkal növekedett, míg az import 23 százalékkal csökkent a 2019. I–VI. havi időszakban 2018 azonos időszakához képest (KSH). Az export 20,5 ezer tonna, az import 25,6 ezer tonna volt, azaz a behozatal közel 25 százalékkal meghaladta a kivitelt. Élő sertés főként Szlovákiából, Németországból és Csehországból érkezett, a kivitel nagyrészt Romániába, Ausztriába és Szlovákiába irányult a 2019. január–júniusi időszakban. A sertésállomány a KSH adatai szerint 2,84 millió darab volt Magyarországon 2019. június 1-jén. Az állomány nagysága a 2018. júniusi létszámtól közel 20, míg a 2018. decemberitől mintegy 32 ezer darabbal (–1,1 százalék) maradt el. Az anyakocák száma 169 ezer volt 2019 júniusában, az állomány egy év alatt több mint 9 ezerrel csökkent (–5,3 százalék).

A magyarországi vágóhidakon levágott juhok száma 23,1 ezer darab volt 2019 első fél évében, ami 3 százalékos csökkenés az előző év azonos időszakához képest.

Baromfiból 107,1 millió darabot vágta 2019 első fél évében, 2 százalékkal kevesebbet, mint az előző év I–VI. havi időszakában. A levágott baromfi túlnyomó része (78 százaléka) csirke volt, amiből 83,3 milliót vágta, 1 százalékkal kevesebbet, mint 2018 első felében. Vágókacsából 17,7 milliót, libából 2,3 millió darabot vágta 2019 első fél évében. A libavágás 17 százalékkal haladta meg az előző év azonos időszakának alacsony értékét. Pulykából 3,4 milliót vágta 2019. I–VI. hóban, 1,6 százalékkal kevesebbet, mint a bázisidőszakban.

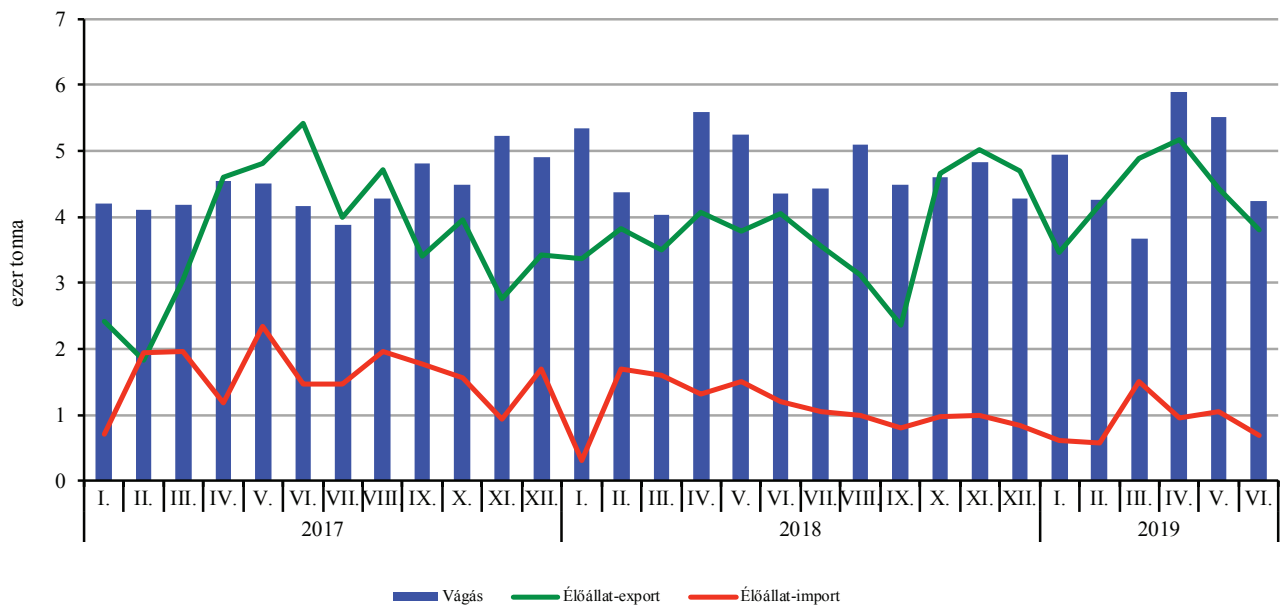
A vágóhídi élőállat-vágások alakulása

Megnevezés	2019. I–VI. hó			2019. I–VI./2018. I–VI. (százalék)		
	darab	élősúly (tonna)	hasított súly ^{a)} (tonna)	darab	élősúly	hasított súly ^{a)}
Szarvasmarha összesen	54 535	28 545	14 733	96,8	98,6	98,5
Sertés összesen	2 290 409	272 957	220 204	97,2	100,6	100,2
ebből: anyakoca	51 702	11 248	9 015	115,7	115,2	114,0
Juh összesen	23 126	844	401	96,6	100,0	101,1
Vágóbaromfi összesen	107 061 648	338 164	258 031	98,1	99,2	96,7
ebből: vágócsirke	83 264 451	209 698	159 299	99,0	101,1	97,2
vágótyúk és kakas	259 360	775	601	21,1	28,3	28,8
vágóliba összesen	2 346 989	15 177	10 619	117,1	120,0	116,6
vágókacsa összesen	17 746 004	63 045	48 835	97,1	96,7	97,4
vágópulyka	3 443 104	49 464	38 673	98,4	93,4	92,6

^{a)} Baromfi esetében a tisztított, bontott test súlya.

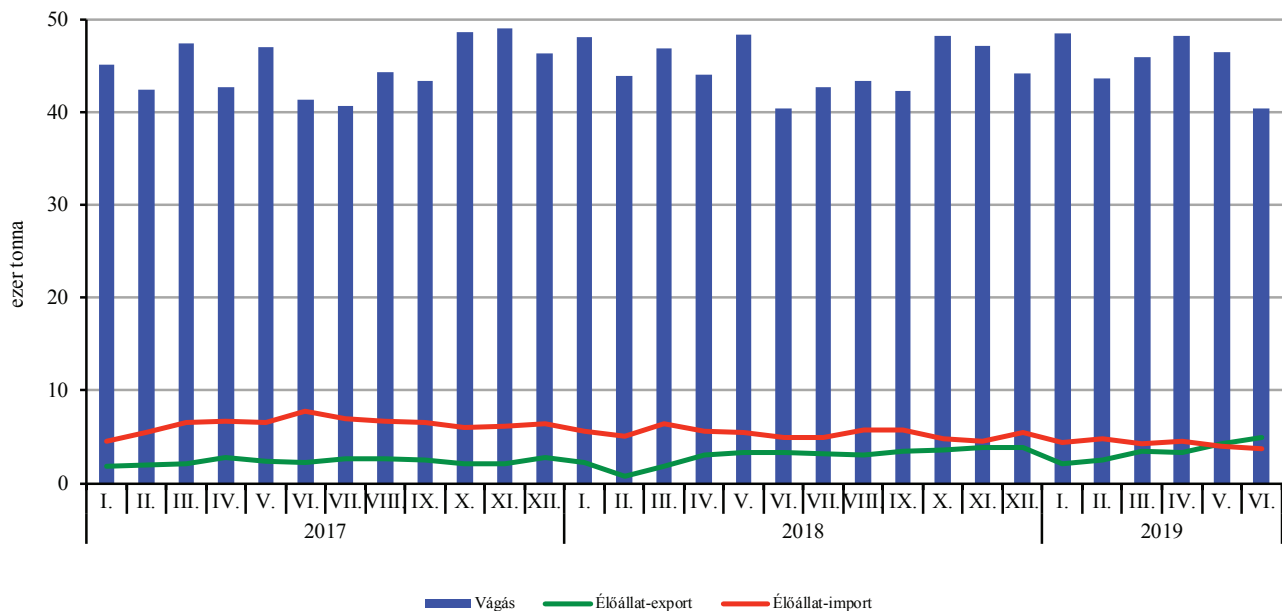
Forrás: NAIK AKI ASIR

Vágóhidak szarvasmarhavágása élősúlyban és az élő szarvasmarha külkereskedelme (2017–2019)

Forrás: NAIK AKI ASIR, KSH

Vágóhidak sertésvágása élősúlyban és az élő sertés külkereskedelme (2017–2019)

Forrás: NAIK AKI ASIR, KSH

Az előző évek mezőgép-értékesítési rekordjai után 2019 első félévében is tovább bővült a géppiac. Magyarországon a gazdálkodók, mezőgazdasági vállalkozók 92,6 milliárd forint értékben vásároltak új mezőgazdasági gépeket 2019 első hat hónapjában, az alkatrészekre 25,4 milliárd forintot fordítottak. Az új mezőgazdasági gépek forgalma 10, az alkatrészcseréértékesítés 8 százalékkal volt nagyobb a 2018 első félévinél. A beruházási kedv növekedése a támogatott hitelprogramok és az előnyös finanszírozási lehetőségek mellett a gazdálkodói szemléletváltásnak is köszönhető. A gépkereslet egyre inkább a szükségletek, és nem a támogatások irányítják. A gazdálkodók alkalmazkodnak az új piaci trendekhez, az innovációs eredményekhez, a környezeti kihívásokhoz, ami a nagyobb teljesítményű, korszerű erő- és munkagépek felé irányítja a figyelmüket, elsősorban a digitális technológia befogadására alkalmas gépeket keresik.

A gazdálkodók továbbra is az erőgépek beszerzésére költötték a legtöbbet, ami a mezőgazdasági gépberuházások értékének 61 százalékát adta. A teljes értékesítésen belül a traktorok 36, a gabonakombájnok 15 százalékos arányt képviseltek. Míg Európa több országában csökkentek a traktoreladások 2018-ban, Magyarországon töretlennek tűnik a traktorok iránti kereslet. A 2018. évi 7 százalékos forgalomnövekedés után 2019. I. félévben 8 százalékkal nőtt a kerekes trak-

torok értékesítése a 2018. I. félévihez képest. A traktorok között a legnagyobb részarányt az 50–100 LE-s, könnyű, univerzális kategória képviselte, ezekből 3 százalékkal csökkent az értékesítés, ugyanakkor a magasabb teljesítménykategóriákban a 101–140 LE-s, úgynevezett „farmmindenes” kategóriában és a 191 LE feletti traktoroknál keresletnövekedés tapasztalható. A gabonakombájn-piac 4 százalékkal nőtt, 174 új arató-cséplő gép került a gazdaságokba idén júniusig. Ezek mellett 16 napraforgó-, illetve 34 kukoricabetakarító adapter is elkelt. Bálázógépekből ugyanakkor csökkent a kereslet, 23 nagy hasábbálázó mellett 302 hengeres bálázót adtak el. A mezőgazdasági munkagéppiac hullámzó képet mutatott. Legnagyobb darabszámban a különböző talajművelő gépeket vásárolták a gazdaságok. A talajművelő eszközök 2019. I. félévi forgalma 7 százalékkal maradt el a 2018. I. félévitől. A talajművelő gépeken belül a szárzúzókból, rézsűkaszákból, magágykészítőkből 6, a talajlazítókból 25, a tárcsás talajművelőkből 16 százalékkal csökkentek az eladások. Jelentősen visszaesett a gyümölcs- és szőlőápolás gépei iránti kereslet. Tápanyag-kijuttató gépekből 15, vetőgépekből 11 százalékkal vásároltak kevesebbet, mint egy évvel korábban. A növényvédő gépek piacán 2019. I. félévben 32 százalékkal csökkent a forgalom. A mezőgazdasági célú szállító járművekből 24 százalékkal csökkent az értékesítés.

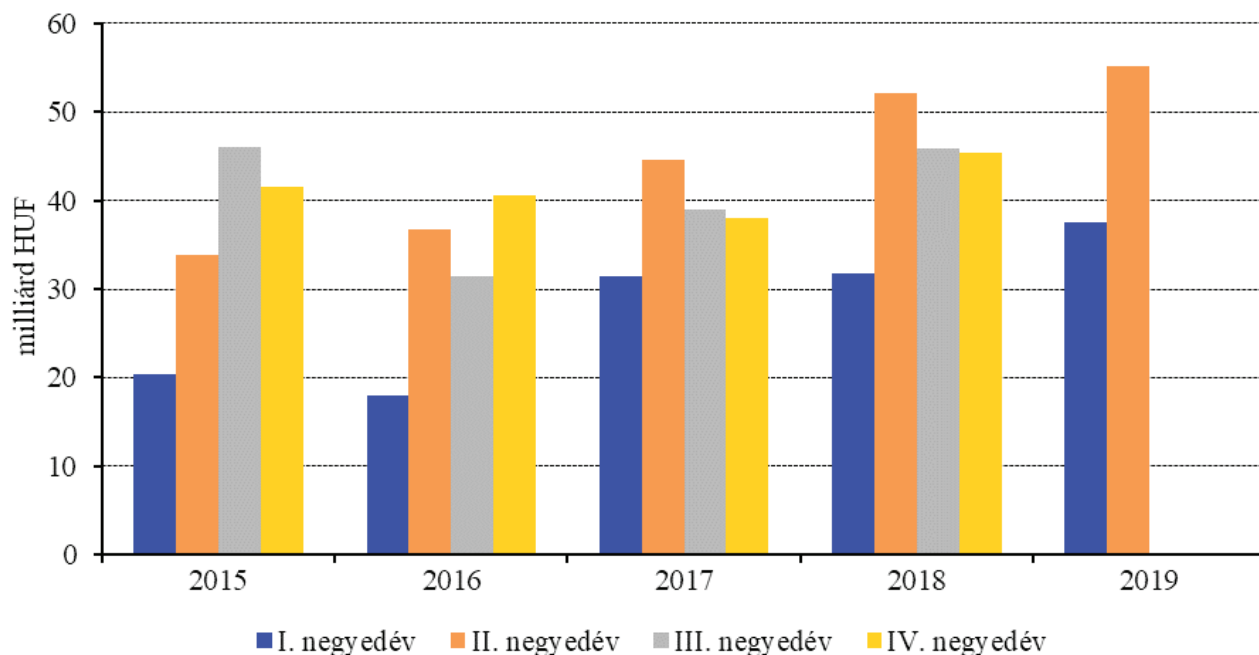
Főbb mezőgazdasági gépek értékesítése Magyarországon^{a)}

Megnevezés	2018. I. fél év (darab)	2019. I. fél év (darab)	2019. I. fél év/ 2018 I. fél év (százalék)
Kerekes traktorok	1 503	1 627	108,3
Gabonakombájnok	167	174	104,2
Önjáró rakodók	251	312	124,3
Szárzúzó, rézsűkaszák	532	499	93,8
Ekék	181	140	77,3
Tárcsás talajművelők	395	330	83,5
Magágykészítők	363	343	94,5
Hagyományos sorvető gépek	75	71	94,7
Szemenkénti vetőgépek	267	269	100,7
Szilárdműtrágya-szórók	600	552	92,0
Szántóföldi permetező	474	427	90,1
Kukorica-betakarító adapterek	21	34	161,9
Napraforgó-betakarító adapterek	21	16	76,2
Hengeres bálázók	388	302	77,8

^{a)} Használtgép-értékesítés, vizonteladás és külföldi – európai unió és EU-n kívüli – eladás nélkül.

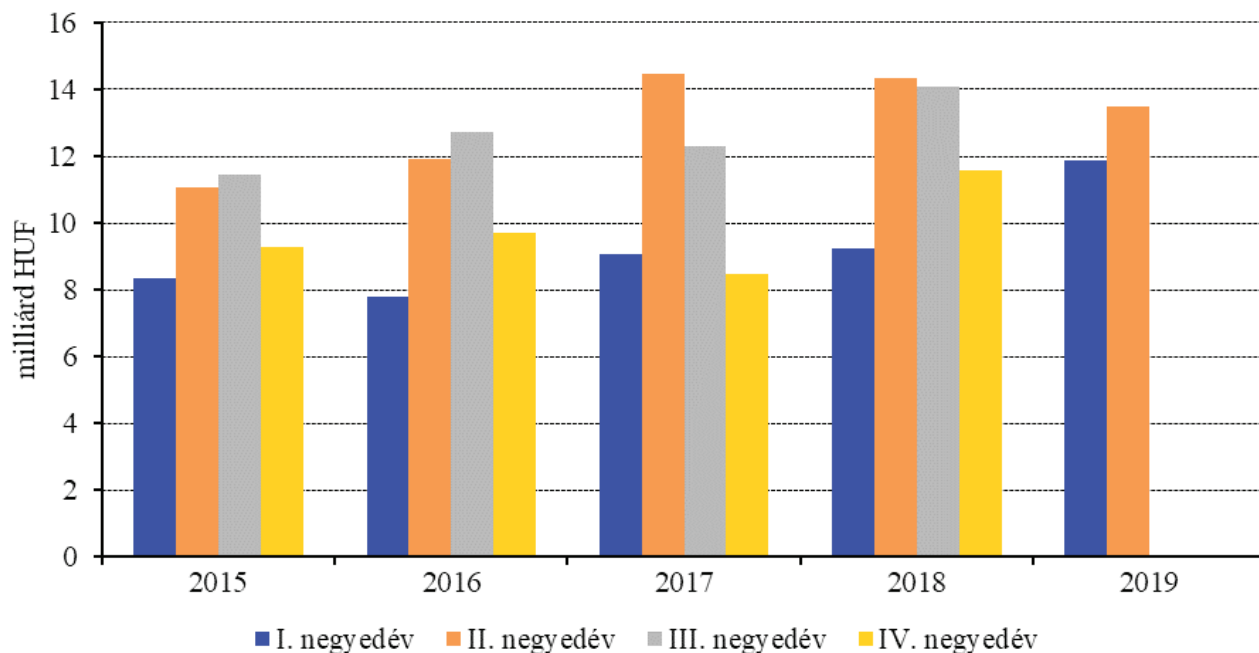
Forrás: NAIK AKI ASIR

A forgalmazó szervezetek mezőgazdaságigép-értékesítése mezőgazdasági végfelhasználóknak (2015–2019)

Forrás: AKI ASIR

A forgalmazó szervezetek alkatrész-értékesítése mezőgazdasági végfelhasználóknak (2015–2019)

Forrás: AKI ASIR

A műtrágya-forgalmazók 734 ezer tonna műtrágyát értékesítettek közvetlenül mezőgazdasági termelők részére 2019 első fél évében. Az értékesített mennyiség 1,1 százalékkal több volt, mint egy évvel korábban, a műtrágyaárak átlagosan 12,8 százalékkal nőttek. Így a műtrágya-értékesítés nettó árbevétele 74 milliárd forint volt 2019 első fél évében, 11,5 százalékkal magasabb, mint 2018 azonos időszakában. A mezőgazdasági termelők által 2019 első fél évében vásárolt műtrágya nitrogén-foszfor-kálium (NPK) hatóanyag-tartalma 283,6 ezer tonna volt, 5,4 ezer tonnával (-1,9 százalék) kevesebb az egy évvel korábbinál. A káliumhatóanyag-tartalom 8,6 százalékkal, a foszfor 8,4 százalékkal lett alacsonyabb, mint a bázisidőszakban, a nitrogéné pedig változatlan maradt. Az NPK-hatóanyagok aránya 2019 első fél évében 79:11:10, míg egy évvel korábban 78:12:10 volt, azaz 2019-ben változatlan káliumarány mellett a foszfor- és nitrogén-hatóanyag arányaiban történt csekély elmozdulás.

Természetes súlyban vizsgálva 2019 első fél évében közvetlenül mezőgazdasági termelőknek 869,7 ezer tonna műtrágyát értékesítettek, amelyből 733,8 ezer tonna egykomponensű, 135,8 ezer tonna pedig összetett műtrágya volt. Az egy-komponensű és az összetett műtrágya aránya 84:16 volt. Az előző évekhez hasonlóan a legnagyobb kereslet a mészammon-salétrom (MAS) iránt jelentkezett 2019 első fél évében. A teljes műtrágyaforgalom 42 százalékát, az egykomponensű nitrogénmű-trágya-értékesítés 51 százalékát a MAS tette ki, hiszen 368 ezer tonnát adtak el belőle. A második legnépszerűbb termék a karbamid (49 ezer

tonna), amelyből 4 ezer tonnával értékesítettek többet, mint az ammónium-nitrátból (45 ezer tonna). A teljes műtrágya-értékesítés közel 11 százalékát fedte le ez a két termék 2019 első fél évében. A 18–20,5 százalék hatóanyag-tartalmú szuperfoszfát iránti kereslet a bázisidőszakhoz képest alacsonyabb volt, 542 tonna, a kálium-klorid-eladás pedig 9,8 ezer tonna volt, majd 3 ezer tonnával magasabb az egy évvel korábbihoz képest.

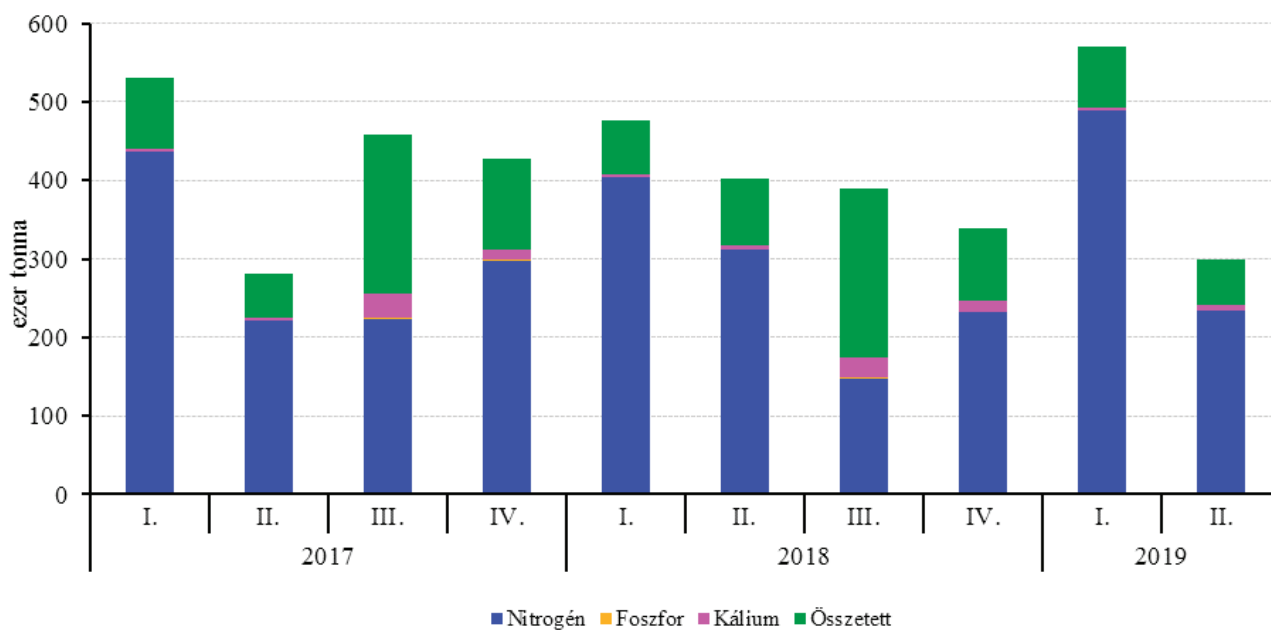
Az összetett műtrágyák közül a legnépszerűbb összetétel, az NPK 15-15-15-ös 19,2 ezer tonnás mennyisége a teljes műtrágya-értékesítés 2,2 százalékát fedte le, míg az eladott összetett műtrágyák 14 százalékát ez a szer tette ki. További jelentős mennyiségben értékesített összetétel volt még 2019 első fél évében az NPK 8-24-24 (15,4 ezer tonna), az NP 12-52 (MAP) (12,6 ezer tonna) és az NPK 10-26-26 (10 ezer tonna). Részesedésük az összetett műtrágya teljes eladásából rendre 11, 9 és 8 százalék volt 2019 első fél évében. A kiemelt műtrágyák közül a MAS ára nőtt a legnagyobb mértékben (+17 százalék) 2019 második negyedévében, mint az előző év azonos időszakában, azaz 2018 második negyedévében. A többi műtrágya áremelkedése a következőképpen alakult: kálium-klorid +12 százalék, MAP +11 százalék és NPK 15-15-15 +8 százalék. A kiemelt műtrágyák közül egyedül a szuperfoszfát ára nem változott a bázisidőszakhoz képest. Az első negyedévhez viszonyítva 2019 második negyedévében a lent megjelenített műtrágyák ára 1–3 százalékkal csökkent

A műtrágya-értékesítés alakulása Magyarországon

Megnevezés	2018. I. fél év		2019. I. fél év		2019. I. fél év/2018. I. fél év	
	természetes súlyban (tonna)	millió HUF	természetes súlyban (tonna)	millió HUF	mennyiség (százalék)	érték (százalék)
Egyszerű műtrágyák összesen	725 972	45 850	733 843	52 992	101,1	115,6
ebből: nitrogén	715 847	44 815	721 978	51 698	100,9	115,4
foszfor	778	56	624	46	80,2	83,5
kálium	9 347	979	11 241	1 248	120,3	127,4
Összetett műtrágyák összesen	152 520	18 056	135 837	17 595	89,1	97,4
NPK műtrágyák összesen	878 492	63 906	869 680	70 587	99,0	110,5

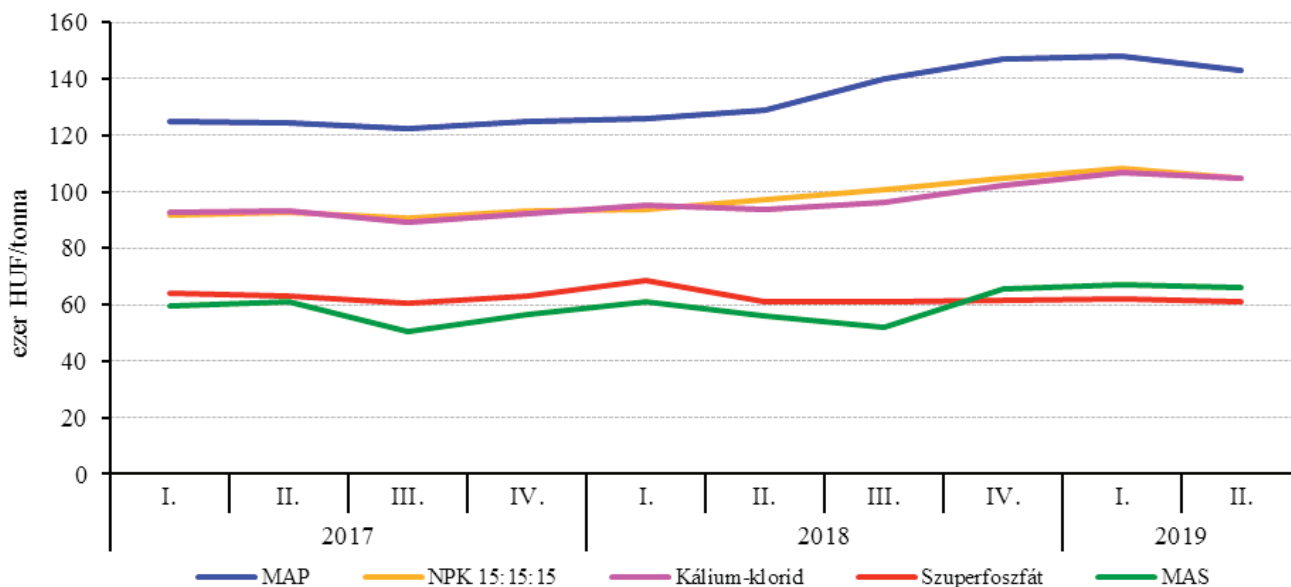
Forrás: NAIK AKI ASIR

A mezőgazdasági termelőknek értékesített műtrágya mennyisége (2017–2019)

Forrás: NAIK AKI ASIR

Egyes műtrágyafélék árának alakulása negyedévenként (2017–2019)

Forrás: NAIK AKI ASIR

